

Vizuális kultúra

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az *1. pontban* foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik.

A verseny szervezésében és lebonyolításában közreműködik a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola.

A versenyzőknek az első fordulóban pályamunkát kell készíteniük, amely egy műalkotásból és a hozzá tartozó alkotói naplóból áll. Minden versenyző **csak egyetlen pályamunkával** vehet részt a versenyen, **kiválasztva egyet** az alábbiakban megadott területek, és **azon belül a különböző feladatok közül**. A versenyzőnek a pályamunkát legkésőbb a megküldés határideje előtti munkanapon kell átadniuk az iskola igazgatójának. A pályamunka **jeligés**.

A versenyző által választott jelige:

- maximum 8 karakter,
- nem utalhat a versenyző személyére, iskolájára.

A pályamunka formai előírásai:

- A választott jeligének szerepelnie kell a művön és annak minden írt, rajzolt, nyomtatott összetevőjén (alkotói napló stb.).
- A jeligén kívül a pályamunka egyik összetevőjén sem szerepelhet olyan információ, amely a versenyzőre vagy a versenyző iskolájára utal.

A pályamunka beküldésének formai szabályai és módja:

- Minden pályamunkához ki kell tölteni az *Adatlap pályamunkához* (5.A sz. melléklet) és a felkészítőkre vonatkozó *Hozzájáruló Nyilatkozat* (5.B sz. melléklet) dokumentumot, amelyeket egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni.
- A borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.
- Ha egy intézményből több versenyző indul, a pályamunkákat (az elkészített műalkotás, az alkotói napló) a jeligés borítékkal együtt **versenyzőnként külön kell becsomagolni**.
- A csomagoláson, illetve a több pályamunkát összesítő csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül fel kell feltüntetni: **„OKTV vizuális kultúra pályamunka”**.
- A csomagot térítvevényes küldeményként **kell továbbítani 2026. január 8-áig**, vagy hivatalosan megbízott kézbesítő közreműködésével (iskolai kézbesítővel) személyesen átadni **2025. január 9-én, 10–17 óra között**.
- **A postai, illetve kézbesítési címet az Oktatási Hivatal a beküldési határidő lejárta előtt legalább két héttel közli az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével.**

A pályamunka elkészítésének szabályai:

- A verseny a pályaművek műfaja szerint három választható területet különít el:
 - 1.) képzőművészeti alkotás**
 - 2.) vizuális kommunikáció**
 - 3.) iparművészet – tárgyalakotás**
- A műalkotások mérete:
 - o a **kép** mérete legfeljebb 50x70 cm. A műalkotást bemutatható formában, igény esetén paszpartuval, esetleg egyszerű, **üveg nélküli** keretben lehet beküldeni (a mérethatár paszpartuval és kerettel együtt értendő);
 - o a **szobor, makett, tárgy** (textil vagy más lágy anyag esetlegesen összehajtva) legnagyobb mérete, a szállíthatóságot figyelembe véve, 50x50x50 cm és 5 kg lehet. Térbeli alkotást eredeti vagy makett formában kell beadni (a fotó dokumentáció kizárólag installáció esetében fogadható el).
- Digitális **technikával készült alkotás** csak kinyomtatott formában adható be.
- Összetett művekhez, pl. kép- és fotósorozatokhoz **kiállítási terv** javasolt.
- A papíralapú alkotói napló lehetőleg A/4-es méretű, képekkel 3–10 oldalas lehet. A kiállításon való bemutatás miatt javasoljuk, hogy a lapok **egyoldalúak és sérülésmentesen bonthatók** legyenek.
- A **pályamunka kizárólag a versenyző önálló munkája lehet**. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.
- A formai előírásoknak, méretnek, darabszámnak, valamint a versenykiírásnak nem megfelelő pályamunkákat a versenybizottság kizárhatja a versenyből.
- **Az alkotói naplók a dokumentáció részét képezik – azt a versenyzők nem kapják vissza –, ezért beküldés előtt javasoljuk másolat készítését.**
- A második fordulóba jutott versenyzők alkotásaiból **kiállítás** készül. Az ezen való részvételhez az **5.A sz. melléklet** hozzájáruló nyilatkozatának kitöltése szükséges.
- A felkészítők az **5.B sz. melléklet** kitöltésével nyilatkoznak nevüknek a kiállítással kapcsolatos felhasználásáról.
- **A vizuális kultúra pályamunkák postán történő visszajuttatására nincs lehetőség.**
- Az első forduló eredményének kiküldésével egyidőben az Oktatási Hivatal értesíti az érintett iskolákat arról, hogy a második fordulóba nem jutott versenyzők hol és mikor vehetik át személyesen vagy megbízott által a pályamunkákat.
- A kiállításra került pályamunkák visszaadása a kiállítás zárását követően, 2026. június hónap folyamán várható.
- Az át nem vett pályamunkák megőrzését a szervezők nem garantálják.

A verseny anyaga:

Első forduló

- *Műalkotás* készítése (elérhető pontszám 70 pont).
- *Alkotói napló* a műalkotáshoz, amely tartalmazza a röviden összefoglalt alapgondolatot és az alkotás terveit, variációit, vázlatait, háttéranyagait (elérhető pontszám 10 pont).

AZ ELSŐ FORDULÓ VÁLASZTHATÓ TÉMAKÖREI ÉS FELADATAI	
1.) Képzőművészeti alkotás	
„Ha nagy leszek ...” A kisgyermekkorból ismerős kijelentés új tartalmat nyer a fiatal felnőttek gondolatvilágában. Az önismeret kiteljesedésével újabb vágyak, célok és akár félelmek fogalmazódnak meg. Sokakat foglalkoztatnak a jövő lehetőségei és korlátai – megélési, megküzdési stratégiái, önként vállalt vagy kényszerű szerepei. Síkbeli vagy plasztikus alkotásában a képzőművészet nyelvén fejezze ki, ábrázolja a felnőtté válás lehetőségeit, kihívásait, személyes céljait, vágyait, jelenlegi vagy jövőbeni dilemmáit. A témával kapcsolatos gondolatait érzéseit feldolgozhatja komoly, ironikus vagy akár humoros formában. <i>Az alkotói naplójában művének egyedi címet is adhat!</i>	
2.) Vizuális kommunikáció (grafika, fotográfia)	
Tervezzen plakátot „Számít a döntésed!” címmel! A plakát üzenete szóljon a fiatalok számára arról, hogy vegyék bátran a kezükbe életük irányítását, mert sok minden múlik a személyes döntéseiken, választásaikon, legyen szó egyéni élethelyzetekről, családi vagy nagyobb közösségről, kisebb vagy nagyobb horderejű elhatározásokról! <i>Beadandó: maximum 50x70 cm méretű, nyomtatott grafika</i>	Készítse el a „Kertész leszek” című botanikus könyv két illusztrált oldalpárját egy választott korosztály, illetve célközönség számára. Az illusztrációk lehetnek a bemutatott növények pontos vagy egyedi ábrázolásai, melyek az oldalpárokon a szükséges szövegrészek tervezett megjelenítésével együtt szerepelnek. <i>Beadandó: a kép és szöveg eredeti vagy nyomtatott grafikai képe – szabadon választott méretarányú lapokon.</i> <i>Az illusztráció készülhet bármilyen színes technikával, a szöveg lehet kézzel írott vagy számítógéppel szerkesztett.</i>
Készítsen fotósorozatot, fotóriportot, amelyben egy közismert vagy éppen ritka foglalkozást – szakmai terület mutat be a fotográfia eszközeivel. <i>Beadandók: az analóg vagy digitális technikával készült (kinyomtatott), fekete-fehér vagy színes fotók.</i> <i>A képek formátuma szabadon választható, de oldalhosszuk minimum 15 cm-es, darabszámuk legfeljebb 5 lehet.</i>	

3.) Iparművészet – tárgyalakotás	
Tervezzen és/vagy készítsen olyan figyelemfelkeltő tárgyat, öltözéket, öltözék-kiegészítőt, amely mutatja vagy kifejezi azt, hogyan telik az idő a különböző egyéni döntések alapján, a legkülönbözőbb tevékenységekkel, ezáltal segít felismerni az időbeosztás fontosságát! <i>Beadandó: az elképzelt tárgy terve, látszati képe vagy tetszőleges anyagból kivitelezett prototípusa.</i>	Tervezzen és/vagy készítsen olyan plasztikát, díjat, amely formájával, anyaghasználatával valamely kiváló tevékenység kitüntetéseként szolgál megjelenésével, jelképi eszközeivel kifejezi annak kivételes értékét, a díjátadó esemény ünnepélyességét! <i>Beadandó: az elképzelt tárgy terve, látszati képe vagy kivitelezett prototípusa.</i>

Második forduló

- Félalakos portré fekete-fehér tónusos szabadkézi rajza tetszés szerinti technikával, fél íves **(A/2 vagy B/2)** méretben (időtartam 3x45 perc szünetekkel, összesen 180 perc, elérhető pontszám 30 pont).

Harmadik forduló (döntő)

- Művészettörténeti teszt „**Moholy-Nagy László és Breuer Marcell, a Bauhaus magyar mesterei**” témaköréből (időtartam 60 perc, elérhető pontszám 20 pont).
- Feladat a vizuális nyelv kreatív alkalmazásának témaköreiből: tervezői, alkotói gondolkodás, térábrázolás, formaalkotás, színhasználat, a Bauhaus iskola törekvéseinek és műveinek ismeretében. (időtartam 120 perc, elérhető pontszám 20 pont).

A verseny menete és értékelése

Az első fordulóban a pályamunkák felterjesztésének (postára adásának) határideje: 2026. január 8. (csütörtök). Kézbesítés (iskolai kézbesítővel): 2026. január 9. (péntek), 10–17 óra között.

- A pályamunkákat az előzőekben megadott módon versenyzőnként külön (!) csomagolva kell eljuttatni tértivevényes küldeményként. A postai, illetve kézbesítési címet az Oktatási Hivatal a beküldési határidő lejárta előtt legalább két héttel közli az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével. A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül fel kell feltüntetni: „*OKTV vizuális kultúra pályamunka*”.
- Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete, valamint a Budai Rajziskola bonyolítja le az Oktatási Hivatallal együttműködve.
- **A pályamunkákat a versenybizottság értékeli.**
- Az értékelés szempontjai:
 - o az alkotások, tervek, tárgyak eredetisége;
 - o a felvetett probléma fontossága, kifejező-, közlő ereje;
 - o a tárgyak esetében a kiírásban megfogalmazott cél vagy funkció teljesítése – a megformálás összhangja, az alkotás anyag-, eszközhasználatának, stílusának minősége;
 - o Az alkotói naplóban a tudatosságot, az alkotófolyamat rövid, hiteles ismertetését, az ötletek, vázlatok, gyűjtések igényes bemutatását értékeli a versenybizottság.
- A pályaművek értékelése kétszintű:
 - o az első szinten a versenybizottság kiválasztja a további értékelésre bocsátható pályamunkákat (ezen a szinten *pontértékek nem keletkeznek*),
 - o a második szinten részletes pontozással minősíti, rangsorolja ezeket a műveket. Az alkotások Bírálati/Értékelési lapját a visszaadáskor a művel együtt megkapják a versenyzők.
- A versenybizottság az értékelés második szintjére került pályamunkák összesített pontszáma alapján választja ki a második fordulóra jutó versenyzőket.
- A második fordulóra továbbjutott versenyzők alkotásai kiállításra kerülnek és megjelennek a kiállítás katalógusában. A kiállítás megrendezését a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.

A második forduló időpontja: 2026. február 27. (péntek).

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.
- A 2. forduló helyszíne: Budai Rajziskola (1123 Budapest, Alkotás u. 45.).
- A verseny helyszínén rajztábla biztosított, a versenyzők saját rajz- vagy festő eszközeiket és a rajzlapokat hozzák magukkal.
- A feladat teljesítését a versenybizottság meghatározott szakmai szempontok szerint értékeli az alábbi szempontok alapján:
 - o félalak rajza a kéz ábrázolásával – kompozíció, formaalakítás, anatómiai hitelesség, karakter,
 - o anyag- és eszközhasználat,
 - o képi kifejezőerő.

- Az első és második forduló összesített pontszáma alapján, a lehetséges létszámhatáron belül – szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntő fordulóba jutó versenyzőket.

A harmadik (döntő) forduló időpontja: 2026. április 17. (péntek).

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.
- A 3. forduló helyszíne: Budai Rajziskola (1123 Budapest, Alkotás u. 45.).
- A művészettörténeti teszt anyagát a kiírásban szereplő téma adja.
- A kreatív feladat témája a helyszínen kerül kihirdetésre. A kreatív feladat elkészítéséhez a kiírásban megadott téma feldolgozásához a vizuális kultúra tantárgy tantervi eszközei és anyagai szükségesek, melyet a versenyzők hoznak magukkal.
- A kreatív feladat és a művészettörténeti teszt teljesítését a versenybizottság értékeli.
- Az értékelés főbb szempontjai:
 - o kreativitás,
 - o térábrázolási, formaalkotási, színhasználati kompetenciák,
 - o valamint művészettörténeti tájékozottság, műelemző képesség.
- A verseny végeredményét az első, második és a harmadik (döntő) fordulóban elért pontszámok összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén sorrendben az első fordulóban elért összesített pontszám, majd az első forduló pályamunka pontszáma, végül a döntő forduló kreatív feladatának pontszáma határozza meg a helyezést.
- Az Oktatási Hivatal legkésőbb **2025. április 29-éig** értesíti az iskolákat az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével a döntő eredményeiről.